

ΤΙΜΗ ΤΗΣ ΣΥΝΑΡΜΗΣ.
ΕΤΗΣΙΑ.Διὰ τὸ ἰσοπερνὸν ἄρ. 12.
Διὰ τὸ ἑξωτερικὸν • 15.Συντάσσεται ὑπὸ Δ. Παπαζῆ
καὶ ἐκδίδεται εὐθύνη αὐτοῦ, καὶ
διὰ τοῦ ἰδίου ἐνεργεῖται πᾶσα
διοικητικὴ αὐτῆν ἀφορᾶσα.
Τιμὴ καταχωρήσεως ἀγγε-
λιῶν λεπτ. 15 ὁ στίχος.

ΕΦΗΜΕΡΙΣ ΤΩΝ ΜΑΘΗΤΩΝ.

ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΗ ΚΑΙ ΤΩΝ ΕΙΔΗΣΕΩΝ.

Οὐχ οἱ πολλὰ, ἀλλ' οἱ χρήσιμα ἀναγνώσκοντες εἰσι σπουδαῖοι.

(ΑΡΙΣΤΙΠΠΟΣ).

Ἀθήναι, τὴν 25 Ἰουλίου 1854.

ΑΙ ΣΥΝΑΡΜΟΜΑΙ ΓΙΝΟΝΤΑΙ.

Παρά τοῖς Κ. Κ. Διδασκλῆσι
καὶ τοῖς ἐπιτάταις τῶν Τα-
χυδρομίων ἐν τῇ ἡμετέρῃ,
Ἐν δὲ τῇ ἀλλοδαπῇ παρά τοῖς
Κ. Κ. Ἑλλητικ. Προξένοις
καὶ τοῖς ἰδιαιτέροις ἐπιτρο-
ποις τοῦ ἐκδότη.Ἐκδίδεται ἀπαξ τῆς ἑβδο-
μάδος.Περὶ ξενίας, προξενίας καὶ προξένων
παρὰ τοῖς ἀρχαίοις.

Ἡ ξενία (φιλοξενία) ἐστὶν ἀρετὴ ἐκ τῶν ἰδιαζουσῶν πᾶσι τοῖς μὴ ἔτι εἰς βαθμὸν τινα πολιτισμοῦ περιελθοῦσιν ἔθνεσιν. Ἐν ταῖς ἐξευγενισμέναις χώραις ἡ ἀνάγκη τῆς καθόλου ξενίας δὲν φαίνεται τόσον ἐκπαισθητὴ ὅσον παρὰ τοῖς μὴ τοιαύταις. Ὅτε οἱ νόμοι τῶν ἔθνων δὲν παρεῖχον ἀποχρῶσαν προστασίαν καὶ ἀσφάλειαν τοῖς ξένοις, καὶ ὅτε δὲν ὑπῆρχον πρὸς ὑποδοχὴν τῶν ὁδοιπόρων καὶ περιποίησιν αὐτῶν κοινὰ πανδοχεῖα ἢ καταγώγια, ἢ παρ' ἰδιωτῶν ἐνεργουμένη φιλοξενία ἦν ἀπολύτως ἀναγκαῖα. Παρὰ τοῖς ἀρχαίοις ἔθνεσιν, ἐν οἷς τὸ τῆς ξενίας εἶ-
καιον ἦν ὑπὸ τῆς θρησκείας καθιερωμένον, ἐτρεῖτο ὅπως οὖν καὶ μέχρι τῶν τελευταίων τῆς ὑπάρξεως αὐτῶν χρόνων, καὶ ἔλαβε σπουδαιότητα καὶ χαρακτηριστὴν πολιτικὸν, μήποτε ὑπάρ-
ξαντα εἰς ἄλλην τινα πολιτείαν. Ἐν Ἑλλάδι ὡς καὶ ἐν Ῥώμῃ ἡ ξενία ἦν διπλῆ, ἤτοι ἰδιωτικὴ ἢ δημοσία· καὶ ἰδιωτικὴ μὲν ἦν ἡ μεταξύ ἰδιωτῶν συνεσταμένη, δημοσία δὲ ἡ μεταξύ ἔθνων· καὶ ἡ μὲν ἐλέγετο ξενία (παρὰ Ῥωμαίοις *Hospitium privatum*), ἡ δὲ προξενία (*Hospitium publicum*).

Παρὰ τοῖς ἀρχαίοις ὁ μὴ Ἑλλήν ξένος ἐθεωρεῖτο ὡς ἐχθρὸς καὶ βάρβαρος (καὶ οἱ ἀρχαιότατοι λατῖνοι ἔλεγον τὸν ξένον *hostis* = ἐχθρὸς) (Cic de off. i. 12. Ἡρόδ. Θ. 11. Πλουτ. Ἀρι-
στείδ. 10). Ὁ ἐρχόμενος δὲ εἰς χώραν τινα οὐχὶ ἐπὶ ἐχθρῶν τιμῶν σκοπῶ, φαινομένως τοῦλάχιστον, ἐνομίζετο ὡς οὐ μόνον προστασίας δεόμενος ἀλλὰ καὶ ὡς ἰκέτης. Ὁ Ζεὺς δὲ ἦν ἡ προστάτειρα τῶν ξένων καὶ τῶν ἰκετῶν θεότης. Ὅθεν καὶ ἐκαλεῖτο Ζεὺς Ξένιος καὶ Ἰκετήσιος (Ὀμηρ. Ὀδ. Ε. 57 κλ. 283, I. 270, N. 213, H. 164 παραβ. Ἀπολ. Ἀργον. Β. 1134, Αἴλ. π. ἱστορ. Δ. I). Τὸ θρησκευτικὸν τοῦτο αἶσθημα ἐκρατύνετο καὶ ὑπὸ τῆς πίστεως ὅτι οἱ ξένοι ἠδύνατο εἶναι πιθανῶς θεοὶ ξένοις εἰκοότες, «ἐπιστροφῶσι πόλης — ἀνθρώπων ὕβριν τε καὶ εὐνομίην ἐφορῶντες.» (Ὀδ. Ρ. 484).

Ἄμχ λοιπὸν ἀφικομένου ξένου, οἷαςδήποτε τάξεως καὶ γέ-
νους, ἐδέχοντο αὐτὸν εὐμενῶς καὶ παρεῖχον αὐτῷ πάντα τὰ δεόμενα πρὸς ἀνάπαυσιν καὶ θεραπείαν τῶν ἀμέσων αὐτοῦ ἀ-
ναγκῶν. Ὁ ξενούμενος αὐτὸν δὲν ἠρώτα τίς ἦν ἄρα οὗτος, ἢ διὰ τί ἦλθεν εἰς τὴν οἰκίαν αὐτοῦ, πρὶν ἢ ἐκτελέσῃ τὰ τῆς ξε-
νίας καθήκοντα. Ἐν ὅσῳ δὲ διέμενε παρ' αὐτῷ, ἐθεώρει ὡς ἱερώτατον ἑαυτοῦ καθήκον τὸ προστατεύειν αὐτὸν κατὰ πάσης καταδιώξεως, καὶ ἂν ἀνήκεν εἰς πολιτικῶς ἐχθρὰν φυλὴν. Ἡ οἰκία ἄρα τοῦ ξενουμένου τινὰ ἦν τέλειον εἰς αὐτὸν ἄσυλον. Ἀναχωροῦντι δὲ εἶδεν αὐτῷ δῶρα τε καὶ εὐχάς. (Ὀδ. Δ. 37 κ. ἐπ. ἴδ. καὶ σημ. ὠδε τοῦ Nitzsch). Ἦν δὲ φαίνεται συνήθεια τῷ ξενουμένῳ ἐν τῇ ἀναχωρήσει τοῦ ξένου αὐτοῦ τὸ θραύειν εἰς δύο κλάσματα ἀστράγαλον, ὧν τὸ μὲν ἐκράτει αὐτὸς, τὸ δ' ἕτερον εἶδεν τῷ ξένῳ· ὁπέποτε δὲ μετὰ καιρὸν οὗτοι ἢ οἱ ἐκ-
γονοὶ αὐτῶν συνηθῶντό που ἀνεγνώριζον ἀλλήλους διὰ τῆς ἐπιδείξεως τῶν κλασμάτων τοῦ ἀστράγαλου, καὶ οὕτως ἀνε-
νεοῦτο ἡ σχέσις αὐτῶν (Σχολ. εἰς Εὐρ. Μῆδ. 613) ὅθεν ἡ ξε-
νία δὲν ἐτρεῖτο μόνον μεταξύ τῶν ἀρχίθεν συνδεσάντων αὐ-
τῆν, ἀλλὰ καὶ περιήρχετο ὡς κληρονομία ἀπὸ πατρὸς εἰς υἱόν. Ἡ παραβίασις τῶν τῆς ξενίας νόμων ἦν καὶ ἐγκλημα μέγα καὶ πρᾶξις ἀσεβῆς ὑπὸ ἀνθρώπων καὶ θεῶν τιμωρουμένη (ὅθεν αἱ λεγόμεναι δίκαι κακοξενίας Αἴλ. ἀνωτ. Παισ. Ζ. 25). Παρα-
δείγματα τοιοῦτων φιλοξενικῶν σχέσεων μνημονεύονται μέχρις αὐτῶν τῶν ἐσχάτων χρόνων τῆς ἀρχαιότητος. Πολλοὶ πόλεις, οἷον αἱ Ἀθηναί, ἡ Κόρινθος, τὸ Βυζάντιον, ἡ Φάσις καὶ ἄλλαι ἔτι ἦσαν περίφημοι διὰ τὸν φιλόξενον χαρακτῆρα τῶν πολιτῶν αὐτῶν (Ἡρόδ. ΣΤ. 35, Θουκ. Β. 13, Πλάτ. Κριτ. 45, Στοβ. Ἀνθολ. 40 κλ.). Ὅτε δὲ ἤρξατο ὑπάρχουσα τακτικώτερα καὶ

μᾶλλον συνήθης συγκοινωνία μεταξύ τῶν Ἑλλήνων, ἡ ὑποδοχὴ εἰς ἰδιωτικὰς οἰκίας πάντων τῶν ἀπὸ πόλεως εἰς πόλιν μετα-
βαιόντων ξένων ἦν ἀδύνατος, ὅθεν ἐγενήθη ἡ σύστασις Παν-
δοχείων, καταγωγίων, ἢ καταλύσεων, ἐν οἷς κα-
τέλυον οἱ μὴ ἔχοντες εἰδικὰς γνωριμίας ξένοι· ἐν καιροῖς δὲ καθ' οὓς πολυάριθμοι ξένοι παρεγίνοντο εἰς τόπον τινα, ἵνα πα-
ρευρεθῶσιν εἰς μεγάλην τινα καὶ ἐθνικὴν πανήγυριν, ἢ πόλιν ἢ οἱ ἐπιμεληταὶ τοῦ ναοῦ κατεσκεύαζον εἰς ὑποδοχὴν αὐτῶν πρόσκαιρα καταλύματα ἢ σκηνώματα περὶ τὸν ναὸν (Αἴλ. π. ἱστ. Δ. τ. σχολ. Πινδ. Ὀλ. ΙΑ. 51 καὶ 55, παραβ. Πλάτ. Νόμ. ΙΒ. σελ. 952, Λουκ. ἐφ. 12, Θουκ. Γ. 68). Ἡ ὑπὸ ἰδιωτῶν ἐν τοιαύταις πανηγύρεσι παρεχομένη τοῖς ξένοις ξενία ὀλίγον ἴσως διέφερε τῆς παρ' ἡμῖν ἐθιζομένης. Ἐπεδαφιλεύετο δ' αὕτη κυρίως πρὸς φίλους ἢ διαπρέποντας ἀνδρας, ὧν ἡ ἔλευσις πε-
ριοποιεῖτο τιμῆν τοῖς αὐτοῖς ξενουμένοις (Ξενοφ. Οἶκον. Β. 5, Πλάτ. Πρωταγ. σελ. 315. Bekker Χαρικλῆς τομ. Α. σελ. 134). Ἐν ταῖς οἰκίαις τῶν πλουσίων Ἑλλήνων ὑπῆρχε πρὸς ὑποδο-
χὴν τῶν ξένων κεχωρισμένον μέρος, ἴδιον ἔχον εἴσοδον καὶ ξενῶν καλούμενον, ἐφωδιασμένον πᾶσι τῆς πρὸς ἀνάπαυσιν τῶν ξενιζομένων δεομένοις. Τῇ πρώτῃ ἡμέρᾳ μετὰ τὴν ἀφίξιν αὐ-
τῶν ἐκαλοῦντο ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον εἰς τὸν δεῖπνον τοῦ οἰκο-
δεσπότου, μετὰ ταύτην δὲ τὰ πρὸς σίτησιν αὐτῶν δεόμενα (ξέ-
νια), συνιστάμενα συνήθως ἐξ ὀρνίθων, ὧν καὶ ὀπωρῶν, ἤτοι ἐπέμποντο αὐτοῖς, ἢ ὠνοῦντο οὗτοι ταῦτα (Vitruv. vi 7. 4, Apul. Metam. ii. 19).

Ὅτι ἕως ἄρτι ἐρρήθη ἀναφέρεται εἰς τὴν λεγομένην ξενίαν (ἰδιωτικὴν φιλοξενίαν, *Hospitium privatum*), δηλαδὴ τὴν μετα-
ξὺ δύο ἰδιωτῶν ἢ οἰκῶν ξένων ἀλλήλαις πόλεων ὑφισταμένην. Πολὺ δὲ σπουδαιότερα ἦν παρὰ τοῖς ἀρχαίοις ἡ δημοσία ξενία, προξενία ἢ καὶ ξενία ἀπλῶς λεγομένη, (*Hospitium publicum*), ἡ μεταξύ δύο πόλεων, ἢ πόλεως τινος ἢ γένους καὶ ὅλης ἄλλης πόλεως ὑπάρχουσα, ὡς π. χ. ἡ μεταξύ τῶν Πεισιστρατιδῶν καὶ τῆς Σπάρτης, ἧς οὐλόως μετείχε ὁ τῶν Ἀθηναίων δῆμος. Ἡ προξενία, εἰ τ' οὖν δημοσία ξενία, ἐγεννήθη ἀναντιρρόητως ἐκ τῆς ἰδιωτικῆς ξενίας· ἴσως δὲ ἡ ἀρχὴ αὐτῆς ἦν διπλῆ. Ὅτε αἱ Ἑλληνίδες φυλαὶ ἡγεμονεύοντο ὑπὸ ἀρχηγῶν ἢ βασιλέων, ἡ μεταξύ τῶν ἡγεμονικῶν γένων δύο ἢ πλείονων φυλῶν ὑπάρ-
χουσα ἀμοιβαία ξενία παρήγαγε πιθανῶς παρομοίαν μεταξύ τῶν ὑπηκόων αὐτῶν σχέσεις, αἵτινες διετηρήθησαν καὶ μετὰ τὴν κατάλυσιν τῶν μοναρχιῶν μεταξύ τῶν δημοκρατιῶν, ὡς πολιτικὴ κληρονομία τῶν προτέρων χρόνων ἢ ἰδιώτης· τίς ἤτοι ἔχων πολλὰς σχέσεις πρὸς πολίτας ἐτέρας τῆς ἑαυτοῦ πόλεως, ἢ ὑπὲρ πάσης τῆς ξένης πόλεως εὐ διακειμένος καὶ ἐνεργῶν, ἐδέχετο παρ' ἑαυτῆ πάντας τοὺς ἐκ ταύτης εἰς τὴν ἑαυτοῦ πα-
ραγενομένους χάριν ἰδίων ἢ καὶ τῆς πόλεως αὐτῶν ὑποθέσεων, καὶ ἐπροστάτευεν αὐτοὺς ὡδε. Τοῦτο δ' ἐπραττε πρῶτον ὡς ἰδιώτης, ἀλλ' ἡ πόλις ἦν οὕτω ὑπηρετεῖ ἀποδείκνυε πάντως αὐτῷ δάκτυον ἢ βράδιον τὴν εὐγνωμοσύνην αὐτῆς καὶ ἡμίθειεν αὐτόν. Ὅτε δὲ δύο πόλεις ἐποιούνητο ἀλλήλαις ξενίαν καὶ οὐκ ἦσαν οἱ οἰκοθεν παρουσιαζόμενοι ὡς ἐκρόσωποι αὐτῶν εἰς τῆς ξενίας τὸ ἔργον, αἱ πόλεις αὐταὶ ἀπεδείκνυον κατ' ἀνάγκην τι-
νάς τῶν ἰδίων πολιτῶν ἵνα ξενῶνται τοὺς ἐρχομένους πολίτας ἐκ τῆς ἄλλης, καὶ ἐπιμελῶνται τῶν συμφερόντων αὐτῶν. Οἱ εἰς τοῦτο τὸ ἔργον οὕτως ἀποδεικνυόμενοι ὠνομάζοντο πρόξε-
νοι. Οἱ ἔκουσίως δὲ καὶ ἀφ' ἑαυτῶν ἀναλαμβάνοντες τοῦτο ἐσ-
λοῦντο ἐθελοπρόξενοι (Πολυδ. Γ. 59. παραβ. Θουκ. Β. 29, τὰ ἐν τῇ σημ. τοῦ Arnold, καὶ Γ. 70 ἐν τῇ τοῦ Gæller).

Ἡ ὑπηρεσία τοῦ προξένου, ὁμοιάζουσα τῇ τῆς ὁμωνύμου ἀρχῆς τῶν καθ' ἡμᾶς χρόνων, ἦν ἐνίοτε διαδοχικὴ καὶ οἰκεία γένους τινὸς ἰδίου. Ὁ ὑπὸ πόλεως τινος ἀποδεικνυόμενος εἰς ἄλλην πρόξενος ἦν ἤτοι ἐκ τῶν ἰδίων τῆς πρώτης πολιτείας, ἀποστελλόμενος ἵνα διαμένῃ εἰς τὴν δευτέραν, ἢ ἐκ τῶν πο-

ΒΑΣΙΛΕΙΟΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ.

ΤΟ ΥΠΟΥΡΓΙΚΟΝ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΝ.

Φίλοι Συμπολίται.

Συμπληρωθέντος του υπουργείου, αισθανόμεθα ζωηρότερον την ανάγκην να δώσωμεν νίαν εις τα πράγματα δεύθυνσιν, και το χρέος να εξηγήσωμεν σαφέστερον τους γενικούς της Κυβερνήσεως σκοπούς. Την εξήγησιν ταύτην διδομεν ενώπιον του ελληνικού λαού πλήρη και τελείαν.

Αναδεχόμενοι την έπιστολήσιν εις ήμεις υπό του Βασιλέως, έξουσίαν, δεν άγνοούμεν ότι άνεδέχθημεν μετ' αυτής ευθύνην βρεταν έκ παραπτώματων συστήματος, το όποιον δεν ήτο το σύστημα ήμων. Γνωρίζομεν τας δυσκολίας, κατεμετρήσαμεν το μέγεθος αυτών, άλλ' οι κίνδυνοι της πατρίδος μας επέταττον να υποκύψομεν και υπεκυβήμεν.

Πρώτιστον ήμιν χρέος θεωρούμεν την πιστην έφρημοσιν του Βασιλέως νόμου, εις τόν όποιον ή πρόνοια του ελληνικού λαού έβλεπε τα σπέρματα των μελλουσών προόδων αυτού. Το υπουργείον δεν θέλει είμη το σύνταγμα, τίποτε περιπίλον, άλλά και τίποτε ελαττώτερον, και όμοι με το σύνταγμα την έκτελεσιν των νόμων. Σεβόμενοι τα πρόνμια της Μοιραχίας θελομεν σεβασθαι είς τινά τα δικαιώματα του λαού.

Μία των κυριωτέρων φροντιδών μας θέλει είσθαι να διατηρήσωμεν με τα ξένα κράτη τας φιλικάς ήμιν σχέσεις, τας όποις θελομεν προσπαθήσει, διά της πιστής και ειλικρινούς έκτελέσεως των συνθηκών και υποχρεώσεων, να καταστήσωμεν εντίμους διά την Κυβερνήσιν και οφελίμους εις τόν τόπον.

Τα ήθικα και υλικά συμφέροντα του τόπου θέλομεν είσθαι το αντικείμενον της άδικόπου μερίμνης ήμων. Θελομεν έπιμεληθώ να θεραπειώσωμεν αυτά, εξετάζοντες τας βελτιώσεις, των όποιων η έκτέλεσις είναι δυνατή, τα άγαθά τα όποια αι περιστάσεις συγχωρούσι να γίνωσι, τας καταχρήσεις, αιτινες επάνηγκες είναι να εξαλειφώσι.

Το ήθικα της παιδείας εις ιδία το έθνος το ήθικα του πολιτισμού του. Το έθνος θέλει, και μετά του έθνους θέλει και το υπουργείον, τα άγαθά της προκτακτικης παιδείας να δικαιοσυν εις όλους τας τάξεις του λαού, διά να μάθω ό λαός ποια είναι τα χρέη, τα όποια όφείλει να έκτελθ, ποια τα δικαιώματα, τα όποια όφείλει να υπερασπίηται. Το υπουργείον θέλει, και μετά του υπουργείου θέλει και το έθνος, η άνωτέρα εκπαίδευσις να κατιστα η γενικωτέρα και τελειωτέρα, ώστε οι πολυπληθείς μνησθαι και φοιτηθαι των ύψηλοτέρων εκπαιδευτικών καταστημάτων, οι μελλόντες αυτοι διάδοχοι ήμων, να κατακτηθώσι σοφώτερο, παρά τους πατέρας των νομοθέται, δικαιοτερον των νόμων έφρημοσται, και ευτολομετεροι των όρων της πατρίδος υπερασπισται.

Συγχρότως θελομεν προσπαθήσει να κρατηώμεν την προς ταν άνωτέρων ήμων θρησκείαν πιστην και να αναπτύξωμεν το θρησκευτικόν αισθημα του λαού, άλλ' άμην εις προλήγειν και δευτερευόντως. Η έλευθερία της συνείδησεως πρέπει να ήναι ίσα και διά την έουσίαν και διά πάντα πολίτην. Η δημοσία ήλιξη και η κοινή ειρήνη απαιτούσι να σεβηται και η Έλλάς, ότι τα πολιτισμένα έθνη πάντοτε σεβάζουσιν.

Ανάγκη τον εις την μνήμην και οδηγών εις τας πράξεις θελομεν έχει πάντοτε την ιδεάν ότι μετά τοσοούτων ετών άγονον πάλην και βλαβεράς αποπειράς, και ότε όλος ο τόπος έπιζητεί ησυχίαν, το πρώτιστον καθήκον της έουσίας είναι να παρέλθ εις τους κατοίκους αυτού τα ευεργετήματα της κοινής ασφαλείας. Να άσπασωμεν διά της δυνάμεως την όποιαν οι νόμοι μας δίδουσι τα φιλοτάραχα πύθη, όταν και όπου το μήτωσι να έμψανισθώσι να βοηθώμεν παντί σ' εις τας ροπάς των πιευσμάτων προς την συνδιαλλαγήν, τας όποις η στικθερά ενέργεια της Κυβερνήσεως και η συναισθησις της άδυναμίας των κομμμάτων θελουν γεννηθεί άρεσκότως πανταχού να ενώσωμεν περι τόν θρόνον όλους τους αληθείς φίλους της τάξεως και της έλευθερίας, τοιοστος είναι ο σκοπός προς τόν όποιον τείνομεν, και εις έπιτυχίαν του όποιου θελομεν συντρέξει, ελπίζομεν, όλοι οι ελικρινώς την πατρίδα αγαπώντες πολίται.

Κάνει των ζητημάτων άσπασται την γεωργίαν, το έμπορίον την ναυτιλίαν και την βιομηχανίαν του τόπου δεν θελομεν ευρεί αδιάφορον την Κυβερνήσιν. Πολλάκις βεβαίως θελομεν έχει την άτυχίαν να βλέπομεν τα ένόντα μέσα ανεπαρκή εις ανάπτυξιν των πηγών τούτων του εθνικού πλούτου, άλλ' όμως ουδέποτε θελομεν παραμελήσει την έκτελεσιν του μεγάλου καθήκοντος. Η έλλειψις των μέσων θέλει είσθαι νέος λόγος να έρευνώμεν μετά πλειοτέρας προσοχής τα αίτια της πρόιδου η παρακμής της υλικής ευημερίας του τόπου, διά να ηνωρίσωμεν την έκτασιν των αναγκών του, και τίνι τρόπω δύναται να θεραπειθώσι ταχύτερον και καλύτερον.

Αι θεσμολογίαι και η διοικήσις των Δήμων θελουν έφελκύσει την ιδιαιτέραν της Κυβερνήσεως προσοχήν. Ο σκοπός της συστάσεως των, όστις είναι η δι' αϊρετών αρχών ανεξάρτητος διοικήσις των τοπικών υποθέσεων, και διά της ανεξαρτησίας ταύτης να μεταβάλθ αυτούς εις σχολεία προπαρασκευαστικά του κοινού πνεύματος, εις τόσας εστίας πολιτικού βίου, όσαι είναι αι κοινότητες του Κράτους, θέλει έπι διοηθθ μετά πλειοτέρας φροντιδος και έπιμονής. Η Κυβέρνησις θέλει έπιμεληθώ ως προς το αντικείμενον τουτο να καταγράψη βιμηθηδών την είσασθ, ίσαν υπέρμετρον συγκεντρωσιν, να φέρη την λύσιν πλησιέστερον της συζητήσεως, να έμποδίσθ το δικαίωμα της έπιτηδεύσεως του να μεταβάλληται εις δικαίωμα διευθύνσεως, και να περιορίσθ την δεύθυνσιν εις μόνας τας υποθέσεις της διοικήσεως, αιτινες ανεπιτήθη εις τους δήμους της κεντρικής έξουσίας, διά να ενεργήσιν αυτάς κατ' έντολήν και έν ονόματι αυτών. Γαιοποροποις, ένψ άρ' ενός, διά της υποταγής των δήμων ως προς τα γενικά πράγματα, θέλει απομικρυνθώ ο κίνυνος του να καταστρέψωσι την μεταξύ των μερών και του όλου αρμονίαν, ελπίζεται άπ' άλλου, διά τας αυτονομίας των ώς προς τα τοπικά, να αναπτύξωσι το ζωογόνον έκείνου πνεύμα, το όποιον εις μέν τους αρχαίους χρόνους προήγαγε την Έλλάδα εις μέγα ύψος ευτυχίας και δόξης, εις δε την μετα ταύτα γενικην καταστροφήν, έον άστυλον ασφαλές πύλον τους δήμους, διέσωσε τόν χαρακτήρα, το θρησκευμα και την ύπρησιν του έθνους, και τέλος προήγαγε αυτά εις έντελθ ανεξαρτησίαν.

Η δικαιοσύνη, μία των πρωτίτων του ανθρώπου αναγκών και σύνδεσμος και ψυχή των κοινωνιών, είναι η αληθής των δημοσίων ελευθεριών και βίσις. Την ανεξαρτησίαν των δικαστηρίων θελομεν σεβασθαι και καταστήσει σεβαστήν θελομεν όμως επηκρινεί επ' αυτών, ώστε και οι δικασταί, καθο έρμηνεις του νόμου, να ήναι και αυτοι εις παν οικαιόποτε εξωθεν έπιβρόην άπρόσιτοι, ως ο νόμος αυτών, να δικαιοσύνησιν διά της ταχείας και ακριβούς δικνομής της δικαιοσύνης την εμπιστοσύνην του λαού, και να αποκτήσι προσέτι και το σεβας έκείνων, τους όποιους οι κακχι αυτών πράξεις ήθελον φέρει νόμον της δικαιοδοσίας των. Η Κυβερνήσις θέλομα τα δικαστήρια φρόνητρα των και ών και της άθωότητος καταφυγόν, να είσι περιεργείς αυτά όλην την συνδρομήν της δυνάμεώς της, όσάκις αι άποράτες των, υπαγορευθώσι υπό του νόμου, ήθελον παραγνωρίσθαι.

Όχι ήττον η κυβερνήσις θέλει καταστήσει άντικείμενον φροντιδών και μελέτης τα οικονομικά του Κράτους, πέρα μεταφρόβωσιν την όποιαν η πέρα ήθελε καταδείξει, η η σκέψις ήθελεν ανακαλύψει ως οφελίμους, είτε κατά την έπιβολήν των φόρων, είτε κατά την έστρησιν και διατήρησιν αυτών, η Κυβερνήσις θέλει σπουσει να ασπασθθ προς βελτιώσιν του σημαντικού τουτου κλάδου των δημοσίων υποθέσεων. Η φριδι πρι τα δημοσία έσοδα, η εξέτασις και εξαλειψις των καταχρήσεων και υπερχρεώσεων, η στερεώσις της δημοσίας πιστεως, από της όποις εξαρτάται η πίστις η ιδιωτική, θελουν είσθαι εκ των πρώτων μελημάτων αυτών.

Όσον ζωηρότερον η ναυτική θέσις της Έλλάδος προκκελει τον ου τονον προσοχήν του υπουργείου εις την ναυτι ήν του Κράτους δύναμιν, τοσοούτον οι πριωρισμένοι αυτοι πόροι περιορίσουσι την ύπερ του σπουδαίου τουτου αντικειμένου κυβερνητικην ενέργειαν, και αναδρίψουσι τας πλείστας των ελπίων προς την έμπορικην ναυτιλίαν, ήτις σχηματίζει πληθην ναυτιών, συνεισφέροντων εις τας κακουχίας και τους κινδύνους της θαλάσσης, γεγραμμάσμενους εις το έπίσημον αυτών έπίγγελμα και πάντοτε έτοιμούς, υπό κυβερνητικην συνητην και έννοιαν, να συγκροτήσθαι της αναγκαιας του Κράτος ναυτικής δυνάμεως. Η Κυβερνήσις φροντιζούσα άνωίρη της πολιτικου ταύτης τάξεως δεν θέλει παραλείπει να πράξθ πάν ότι δυνατόν και ύπερ του πολεμικού ναυτικού.

λιτών τάξης άν καίετα πρό'ενον αυτών. Και το μέν πρώτον συνήθον και άχαυος χρόνος εις Σπαρτιάται, ών οι βιπλεις εχον δεινόμα του κλέγειν εκ των πολιτων της Σπέρτις ουδ' έσοόκα το, και άποστειλεν αυτους πρό'ενους εις άλλα π λεις (Ηρόδ. 2Τ. 57) Μεταγενέστερον δε φρίνεται ότι η συνήθεια αυτη καταργήθη, διότι βλέπομεν ότι έν Αθηναίς το γένος του Αθ ν ίου Καλλίου είχε την προξενίαν των Λακεδαίμονίων (Ξεν φ Έλλ. Ε. 4. 22, 2Τ. 3. 4, έν Η ίδι ο Ήλιος Ξενίας (Ηξου. Γ. 8. 2). έν Άργει ο Άργείοις Άλκίβριων (Ιουκ. Ε. 59). Τοίς εκ Σπάρτης άποστειλλόμενοι προξένος είλετο ένσπε και Άρμωστόδ έξουσίαν, ως διαπιστώθη ποτε αυτη τφ ει. Βυζάντιν περιφρονει Κλειάρχω (Ξενοφ. Έλλ. Α. 1. 3, Α. 3. 15).

Η συνήεια του καθίσταται προξένους πολιτας της πόλεως προς ήν ύπρχε δημοσία ξενία φρίνεται ότι μεταγενεστερας έγένετο κοινή πσι τοίς Έλλησιν αυτω π. γ. ευρίσκομεν έν Αθηναις, παρατός των μνημονευομένων άρτι Καλλιαδών, έχόντων της Σπάρτης την προξενίαν, προξενον των Συρακούσων την έπιστης Αθηναίων Δικίαν (Ιερό. Π. 27). Και έν Ζελείχ τον Ζελειάτην Άρθμιον προξενον των Αθηναίων (Αισχ. κ Ητησιφ σελ 647. παράβλ. Ηλατ. Νομ. Α. 942). Οι προξενου εξαίρουμένης τη; Σπάρτης άπεδεικνύοντο κοινώς δια χειροτονίας (Ούλπ. εις Δημοσθ. κ. Μειδ. 374). Τα κυριώτερα καθήκοντα του προξένου ήσαν το φροντιζειν περι της ύποδογής των εκ της πόλεως, ής πρόξενος διετέλει, έρχομένων, ιδίως δε των πρεσβευτών, και της προς τόν δήμον προσόδου αυτών και έδρος έν τφ Σεάτρω (Πολυδ. Γ. 59). Το προστατεύειν αυτους και παρεμβίνειν μεταξύ των δύο πόλεων, εάν ποτε άνεφινοντο έριδες (Ξενοφ. Έλλ. 2Τ. 3, 4). Έάν ξενός τις άπέθνησεν έν τη έλλοδαπή ή πρόξενος της πατρίδος αυτου έφροντιζει περι της περιουσίας αυτου (Δημοσθ. κ. Καλλιπ. 1237 επ).

Ός προς τας τιμάς και τας προνομίας, ών όπήλαυεν ο πρόξενος από της πόλεως ήν εκπροσώπει, έν είχαν τας αυτάς πσι αι Έλληνικαι πόλεις άρχάς. Τίνες μιν άπένομον το μη πολίτη αυτών προξένω τελείαν ίσοπολιτείαν και άλλας έτι ευεργεσίας (Δημοσθ. περι Στεφ. 256. Ξενοφ. Έλλ. Α. 1. 20. Βιεκκ. C. i. G. άρ 1691—93). Φρίνεται όμως ότι το δικαίωμα του κτθσθαι άκίνοτον περιουσίαν (η έγκλησις) έν τη πόλει, ής ούτος έρίνετο πολίτης, έχρηρηγίτο αυτω δι' ειδικού ψηφίσματος (Παρκ. Δημοσθ. Ο. κων. Αθην. 140). Ο εις την έαυτου πόλει καθιστάμενος πρόξενος των Αθηναίων ξενος έρχόμενος εις Αθηναις ήπληυε του δικαιώματος της ξενίας, και πάντων των άλλων όσων εις μη πολίτην Αθηναίων η παρχωρήσις επέτρε έτο. Τούτων, ει και μη πάντων άναγκαιώς εις την πρόξενον χρηρηγομένων, δι' ειδικού δε ψηφίσματος άπονομεμένων, ήσαν 1) η επ'αρχαία, ήτις, ότε παρεχούριτο υπό της ίσχυροτερης πόλεως, καθίστατο συνήθως αμοίβαια (Ρινηνη Ρρωσ. ii. σελ 73. Ξενοφ. Έλλ. Ε. 2, 19). 2) το δικαίωμα της εις Αθηναις καθίστασι περιουσίας (έγκλησις, έμπασις, έππασις). 3) άτέλεια (Ιημοσθ. π. Αστ. 475 παράβ και σελ. 498. και 4) άσυλία έν κρηθ ειρήνης τε και πολέμου (ιδ. έφρη. Μαθ. αρθ ου Σύλλ. και Βιεκκ. Γ. Α. σελ 72). Των δικαίων τουτων τινά έδδοντο και εις διώτας και εις πσ εις δεν μνημονεύεται δε ουδέμια πόλις πνίχι λαδύουα, εκτός ότε έπεδ'φίλινετο ίσοπολιτεία εις άλλάκλήρον τινά πόλιν και έν περ πτώσει το αυτη έκείνοι εκ των πολιτών αυτών άπήλαυον έργα τουτων, όσοι μεταξύνων και διεμνον δικαίως εις Αθηναις (παράβ. F. W. Ullrie, περι προξενίας, Γερρόλιω 1822, Wachsmuth. Έλλ. άρχ. τομ. Α. σελ. 163 και επ. Hermann πολ. άρχαιότ. § 116).

—ooo—

Όμηρος.

(Συνέχεια ιδ. άρ. 89)

Ότω μέγα και άν ύπρχε του Όμηρου το πνευμα, λέγει ο Ούδλφρις, ήν αδύνατον να συλλάβθ έν νφ και έκτέλεση τόσω έκτανης έργον άνευ της βοηθείας της γραφής. Η πίστις αυτη του Ούδλφριου έστι λίαν τολμηρά «Τις δύναται, λέγει ο Muller (Ιστορ. Έλλ. Φιλ. 62) όρσαι πσας γιλίας στίχων δύναται άνήρ, όλος υπό της ιδίης της υποθέσεως αυτου κτεχόμενος, και εις την μελέτην αυτών παραδεδομένος, να παρεχάγη εις έν έτος και διαπιστωθ εις την μνήμην μαθητών άφοσιωμένων εις τήν δδίασκαλον και την τέχνην αυτου;» Έχομεν παραδείγματα νεωτέρων ποιητών, συνθεσάντων μικρά ποιή-

ματα χωρίς ουδέ συλλαβήν να γράψωσι, και διαμνημονευσάντων ταύτα πιστως πριν η γραφήσιν αυτά. Πόσον δε εύκολώτερον κατορθούτο ίσως τουτο πρό του χρόνου της χρήσεως της γραφής, ότε πσας αυται αι δυνάμεις του νοός, αι διασκεύαζόμεναι ύπρχούσι; της τεχνικής ταύτης βοηθείας, ανεπτύσσονται ίσχυρώς και εξησκούντο. Οι αρχαιο ποιηται δεν έφρανον ποιήματα έν ώρσι άνεσιω, προς ψυχαγωγίαν έαυτών ως τα νυν έθίζεται — το ποιείν ήν το έπίγγελλμα αυτών, πσας αι διανοητικαι δυνάμεις αυτών ήσαν εις τουτο προσηλωμέναι και έν αυτω και δι' αυτω έων. Μη έχοντες έτι ανάγκην επινυήσεως δυσκόλων πλοκών και έξαισιών ιστορημάτων, ως υπαρχουσών ήδη άλλων παραδέσεων, έφ' ών έθεμελίουν τας αιδάς αυτών, περιελθοσών εις αυτους υπό μορφήν διαπεπλησμένην προσφωδς εις ποιητικας υποθέσεις, εύκόλωντο εις την συνθεσιν αυτών. Άν λοιπόν, και τούτων ούτως έχόντων, η συνθεσις της Ήλιάδος και της Όδυσσειας ήν έτι έργον δύσκολον, πρέπει έν' άποδώσωμεν ύπεροχήν τινά εις το πνευμα του Όμηρου, καταστήσαντος το όνομα και τα έργα αυτου ει' άει ένδοξα, και επικαλύψαντος δια πέπλου λήθης τους πολυριθμους προγενετέρους, συγχρόνους και ακολουθους αυτου.

Το δεύτερον του Ούδλφριου συμπέρασμα σπουδαιότερον και ουσιωδέστερόν έστι. Ότε και η ανάγκησις και η γραφή ήν άγνωστα, τα ποιήματα έδημοσιεύοντο πάντως ποφορικώς. Όθεν οι ποιηται των Ηρωικών χρόνων, ως και εξ αυτου του Όμηρου βλέπομεν, έτερπον ούτω τους άκρατους αυτών έν συμποσίαις, πνηγήρεσι και άλλαις παρομοίαις δημηγύρεσιν. Έν εύκαιρίας τοιαύταις δεν ήδύνατο βεβαίως έν απαγγείλωσι πλείους μιάς η δύο ραψωδιών. Τι λοιπόν, λέγει ο Ούδλφρις, ήθελε παρακινήσει τινά εις σύνταξιν τόσω μικρού ποιήματος, όπερ δεν ήδύνατο δια μιάς ν' απαγγείλη; Πάντα τα θεληήτρα έντέχνου και ποιητικής ένότητος, ποικιλλομένης μιν δι' έπεισοδιών, ουχ' ήττον δε τηρουμένης έν ταις πλείσταις των ραψωδιών, άπόλλυνται βεβαίως, ότε μόνον τεμάχια του ποιήματος δια μιάς οι άκραται άκούουσιν. Εις αντίκρουσιν του έπιχειρήματος τουτου οι έναντιοι του Ούδλφριου έπηήτησαν περιστάσεις παρεχούσας τουλάχιστον πιθανότητα ότι η άαγγελία της Ήλιάδος και της Όδυσσειας ήν εύκατόρθωτες. Συμπόσια και μικραι έορται δεν ήρκουν βεβαια, άλλ' υπήρχον μουσικοί άγώνες, έν μεγάλας εις νικαίς πανηγύρεσι τελοούμενοι, εις ους συνήρχοντο χιλιάδες θεατών πρόθυμοι εις το άκούσαι και άμνησι εις το ακροάεσθαι. Έάν, λέγει ο Muller (Ιστορ. Έλλ. Φιλολ. 62) έν μιά έορτή έν Αθηναις ήκουον οι Αθηναίοι άδικόπως περι τας ένία τραγωδίας, τρία σατυρικά δράματα και ίσαριθμους κωμωδίας, χωρίς κιν να στοχασθώσι ότι ήν ίσως βελτιον η κατανομή των ψυχγωγών τουτων έρ' άπαν το έτος, διατι άρα οι των αρχαιότερων χρόνων Έλληνες δην ήθελον έγκαρτεσει εις την άκρόσιν της Ήλιάδος και της Όδυσσειας, και άλλων ίσως ποιημάτων, έν τη αυτη έορτή; Δεν πρέπει να καταμε ρώμεν διά της ήμετέρας άνεμενης και δικαιοσύνης αναγκώσεως την έντασιν του πνεύματος, δι' ης λαος ένθυσιαστικώς άφοσιωμένος εις ψυχγωγίας τουτους κατακλήροτο και έροητεύ το υπό των θεσπεσιών άρμονιών του οιδού. Άπλως δ' είπειν υπήρχε καιρός ότε οι Έλληνες, ουχι μιν έν συμποσίαις, άλλ' έν εορταίς και πανηγύρεσι, και υπό την προστασίαν των δια'οχικών αυτών ήγεμόνων, έχρηρον άκροαζόμενοι ταύτα και άλλα ήττον έσοχα ποιήματα, ως ήσαν πρό; τουτο περισκευόμενα, δ λαδθ τελεία και πληρη. Είσι μιν ταύτα πιθανά άλλ' ουχι και εύποδειατα. Γινώσκωμ έν ότι έπι των ιστορικών χρόνων τα ποιήματα του Όμηρου άπηγγέλλοντο έν Αθηναις έν τη των Παναθηναίων έορτή (Λυκ. κ. Λεωκρ, 161), και ότι υπήρχον έν Σικυονί άγώνες ραψωδιών επί Κλεισθίνους του τυρκίνου (Ηρόδ. Ε. 67). Έπι έν Συρακούσαις, Έπιδάυρω, Όρχομενώ, Θεσπιαίς, Άκραιοίς, Χίω, Τέω, Όλυμπία κτλ. (ιδ. Muller άνωτ. 312). Ο Ηρόδοτος μνημονεύει μουσικών άγώνων, έν οίς νικητας έλαβε τρίποδα. Άγώνες τοιοστοι υπήρχον ως φρίνεται και πρό αυτου του Όμηρου. Οπινιτιόμενοι έν τη Όμηρικη περιγραφή του Θρακός αιδου Οσμύριδος (Ιλ. Β. 456, έν εξ Οίχαίαις έρχόμενον παρά το Δωριον αι Μούσαι άπαντήσασαι έτύφλωσαν, και άφίρρισαν αυτου πσάν την τέχνην, διότι έκασυχθή ότι ή εις και ταύτος νικησει, εάν ήδον (παράβαλ Διογ. Λαέρτ. Θ. 2).

(άκολουθει).

Ὡς πρὸς τὸν στρατὸν τῆς ξηρᾶς, ἡ κοινὴ γνώμη πρὸ καιροῦ αἰσθάνεται καὶ κηρύττει τὰς ἀνάγκας αὐτοῦ. Ἡ Κυβέρνησις θέλει ἐνασχοληθῆ μετὰ σπουδῆς εἰς τὴν ἐξέτασιν καὶ θεραπείαν τῶν ὑπαρχουσῶν ἐλλείψεων. Τακτικώτερος ὀργανισμὸς θέλει αὐξήσει διὰ τῆς αὐτῆς δαπάνης τὸν ἀριθμὸν τοῦ στρατοῦ, καὶ πολυπλασιάσει τὴν δύναμιν αὐτοῦ διὰ τῆς πειθαρχίας, τῆς τάξεως, τῆς καλλιτέρας διαδόσεως τῶν στρατιωτικῶν ἠθῶν καὶ τοῦ στρατιωτικοῦ πνεύματος.

Τοιαῦται αἱ ἀρχαὶ τῆς ἐσωτερικῆς καὶ ἐξωτερικῆς πολιτικῆς τῆς Κυβερνήσεως. Ἐχόντες τὴν πεποίθησιν ὅτι εἶναι σύμφωνοι πρὸς τὸ ἐθνικὸν συμφέρον, κηρύττομεν καὶ ὑποτηρίζομεν αὐτὰς ἐνώπιον τοῦ τόπου, καὶ ἐλπίζομεν ὅτι ἡ ἐθνικὴ θέλησις δὲν θέλει βραδύνει νὰ ἐπικυρώσῃ αὐτὰς ἐπισημῶς.

Ἐν Ἀθήναις, τὴν 19 Ἰουλίου 1854.

A. ΜΑΥΡΟΚΟΡΔΑΤΟΣ Πρόεδρος, Κ. ΚΑΝΑΡΗΣ, Ρ. ΠΑΛΑΜΙΔΗΣ, Δ. ΚΑΛΛΕΡΓΗΣ, Γ. ΨΥΛΛΑΣ, Α. ΛΟΝΤΟΣ, Η. ΑΡΓΥΡΟΠΟΥΛΟΣ.

Περὶ τῶν τῆς διδασκαλίας ἡδονῶν.

(Συνέχεια καὶ τέλος ἰδ. ἀρ. 89).

Διὰ νὰ ἐλκύσῃς δὲ τὴν προσοχὴν τῶν ξένων τῶν ἐπισκεπτομένων τὸ σχολεῖόν σου, διὰ νὰ συναισθανθῶσι τὴν τῆς διδασκαλίας ἡδονὴν (ὅπερ οὐκ ὀλίγον σπουδαῖον) πρέπει νὰ ἦσαι λίαν ἐπιδέξιός εἰς τὸ νὰ δεικνύῃς πάνθ' ὅσα, πιθανώτατα, ἐνδιαφέρουσιν αὐτοὺς ἐν γένει. Ὅθεν μὴ παραπονοῦ περὶ τῆς ὀλιγωρίας καὶ ἀδιαφορίας τῶν ἐχόντων ἐν τῇ συνοικίᾳ σου ἐπορροὴν ἐὰν δὲν φροντίσῃς νὰ καταστήσῃς τὸ σχολεῖόν σου ἄξιον τῆς προσοχῆς αὐτῶν. Φύλαττε εὐταξίαν, καθάριζε καὶ ἀέριζε τὸ σχολεῖόν σου, διατῆρει τοὺς μαθητὰς σου εὐθύμους, καὶ πλῆθος ἀνθρώπων θέλουσι σὲ ἐπισκέπτεσθαι ὅπως ἴδωσι πόσον καλῶς ἄρχεις ἐπ' ἀγαθῶ τῶν μαθητῶν· εἰ δὲ μὴ, οἱ περὶ σὲ εἶναι λίαν πεπωρωμένοι. Θέλουσι δὲ ἐκτιμῆσαι πρεπόντως τὴν ἀξίαν καὶ τὸ τελεσιουργὸν τῶν πόνων σου, ὅταν μάλιστα μάθωσιν εἰς ποίαν κατάστασιν ἦσαν τὰ παιδιὰ ὅταν εἰσῆλθον εἰς τὸ σχολεῖον. Τὸ νὰ δεικνύσῃς τινες τῶν γινωσκόντων τὸ μέγεθος τῆς διαφθορᾶς, ἐξ ἧς πολλὰ τῶν πτωχῶν τούτων παιδίων ἐξήχθησαν, τὴν ἀδιαφορίαν εἰς τὴν κατάστασιν τοῦ ἐν τῇ ἐνορίᾳ αὐτῶν σχολείου, εἶναι ἄξιον ἐκπλήξεως καὶ ἀπορίας. Οὔτε τὰ κατ' ἡμέραν δὲ οὔτε τὰ κυριακὰ σχολεῖα ἀπολαύουσιν εἰσέτι ἐπαξίως τῆς ἀγάπης τοῦ κλήρου, ἐνῶ, ὡς πληροφοροῦμαι, εἰς τὰς Ὀμοσπονδίας πολιτείας τῆς Ἀμερικῆς οἱ διοικηταὶ μὲν τῆς Νέας Γερσεῆς καὶ τῆς Κοννεκτικούτης, τρεῖς δὲ δικασταὶ τῆς Πενσυλβανίας καὶ δέκα ἢ δώδεκα δικηγόροι ἦσαν ἐν ταύτῃ καὶ διδασκαλοὶ κυριακῶν σχολείων· εἴθε τὸ παράδειγμα αὐτῶν νὰ εὑρίσκει πολλοὺς μιμητὰς! « Ἐὰν ὁ κόσμος » (λέγει ὁ Γουόδβριδς) « μέλλῃ νὰ γείνη βελτίων καὶ εὐδαιμονέστερος κόσμος, οὐχὶ μόνον τὰ κυριακὰ ἡμῶν σχολεῖα, ἀλλὰ πάντα τὰ σχολεῖα ἡμῶν ἀπὸ τοῦ νηπιακοῦ μέχρι τοῦ πανεπιστημίου πρέπει νὰ ἐφορεύωνται ὑπὸ τῶν βελτίστων καὶ σοφωτάτων τῆς κοινωνίας ἡμῶν. »

Ἀφοῦ προσθέσω ἔτι μίαν παρατήρησιν θέλω τελειώσω τὴν ἐπιστολήν ταύτην. Ὅστις τῶν διδασκάλων δὲν εἶναι ἔτοιμος ν' ἀφιερῶσιν πάσας τὰς δυνάμεις αὐτοῦ εἰς τὴν ἐκπλήρωσιν τῶν καθηκόντων του, δὲν δύναται νὰ αἰσθάνηται ἡδονὴν ἐκ τοῦ ἐπαγγέλματός του. Ὁ δὲ Φέλεμπεργ δὲν ἀπαιτεῖ παρὰ τοῦ διδασκάλου πολλά. « Ἐργηγορότητα ἀδιάλειπτον καὶ ἐπιμονὴν ἀκάματον » διότι ἄνευ τούτων οὐδὲν κατορθοῦται. Πόσον λοιπὸν παράδοξός εἶναι ἡ ἀπάτη ἐκείνων, οἵτινες ὀρμῶσιν εἰς αὐτὸ τὸ ἐπάγγελμα ὡς εἰς καταφύγιον τῆς βραθυμίας αὐτῶν! Ἄν δὲ οἱ τοιοῦτοι δὲν αἰσθάνωνται ἡδονὴν ἐκ τοῦ ἐπαγγέλματός των, τοῦτο δὲν εἶναι ἄπορον, ἀλλὰ συνεπιμαρτυρεῖ τὸν λόγον. Ἄς τραπῶσι λοιπὸν πρὸς ἄλλο ἐπιτήδευμα· διότι ἐν ταῦθα δὲν θέλουσιν εὑρεῖ τόπον ἀναπαύσεως νὰ στήσῃσι τὸν πόδα των. Τὸ τοῦ Λουθήρου δὲ « ἐργάζου ἐπὶ γῆς καὶ ἀναπαύου ἐν τῷ οὐρανῷ, » πρέπει νὰ ἦναι σύμβολον παντός εὐσυνειδήτου διδασκάλου. Ὅστις δὲ δὲν εἶναι πρερσκευασμένος νὰ ζῇ καὶ νὰ πράττῃ κατὰ τὸν λόγον τοῦτον, καλῶς ποιῶν, ἅς ἀφήσῃ τὸ ἔργον εἰς θερμότερας καρδίας καὶ εἰς εὐγενεστέρους νόας· διότι ὁ τοιοῦτος ποτὲ δὲν θέλει αἰσθανθῆ οὐδέ μίαν τῶν ὑψηλῶν ἡδονῶν, αἵτινες συνοδεύουσι τὸ ἐπάγγελμα τοῦτο. Ἐνδεχόμενον τὸ μὲν ἄχθος νὰ ὑποστῇ, τὴν ἐκ τῆς διδασκαλίας ὅμως τέρψεων δὲν θέλει αἰσθανθῆ. Ἀνήκει εἰς τὴν τάξιν τῶν ἀνθρώπων περὶ τῶν ὁποίων εὐστόχως ὁ Φενελὼν λέγει τὰ ἐξῆς, (περὶ ἄλλου μὲν ἔργου ἀρμόζοντα δὲ καὶ εἰς τὸ προκείμενον). « Πολλοὶ μὲν βλέπουσι τίνων στερεῖ αὐτοὺς ἡ ὑπηρεσία

ἀλλὰ δὲν βλέπουσι καὶ τί παρέχει εἰς αὐτοὺς· μεγαλύνουσι μὲν τὰς θυσίας, οὐδαμῶς δὲ λαμβάνουσι πρὸ ὀφθαλμῶν τὰς ἐξ αὐτῆς παραμυθίας. » Πῶς λοιπὸν οἱ τοιοῦτοι θέλουσιν αἰσθανθῆ τὴν τῆς διδασκαλίας ἡδονήν;

ΔΙΑΦΟΡΑ.

Τὸ δημοσιευθὲν ἀνωτέρω πρόγραμμα τοῦ ὑπουργικοῦ συμβουλίου ἐνεποίησε λίαν εὐάρεστον εἰς τὸ κοινὸν ἐντύπωσιν, εὐνούστατα παρ' αὐτοῦ ὑποδεχθὲν· καὶ τοῦτο διότι οὐδεὶς ἀμφιβάλλει ὅτι καὶ τὰς ὑπισχνουμένας βελτιώσεις θέλουσι διενεργῆσαι, καὶ τὴν δηλουμένην ἐν αὐτῷ πορείαν εὐλαβῶς καὶ ἀπαρεγκλίτως βαδίσαι· οἱ ὑπογράφαντες καὶ ἐκδόντες αὐτό. Ταῦτα δὲ ἐγγυῶνται πᾶσιν ἡ ὑπόληψις ἧς ἀπολαύουσιν οὔτοι παρὰ πάντων, καὶ ἡ σπουδὴ αὐτῶν εἰς τὸ νὰ διατηρήσῃσι ταύτην, ὡς καὶ μέχρι τοῦ νῦν, καὶ ἰδιωτεύοντες καὶ κυβερνῶντες, οὔτω καὶ μέχρι τέρματος βίου, ἄσπιλον καὶ ἀκράδαντον· οἱ ἄλλως δοξάζοντες περὶ τούτου καὶ τὸ πρόγραμμα χλευάζοντες θέλουσιν ἐκ τῶν ὑστέρων κατανοῆσαι τὴν ἀπάτην εἰς ἣν ἐκόντες ἢ ἄκοντες περιέπεσαν.

— Κατ' ἐντολήν τοῦ Κ. ἐπὶ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν καὶ τῆς δημοσίας ἐκπαιδεύσεως ὑπουργοῦ δημοσιεύεται εἰς ἰδιαιτέρον φυλλάδιον, ἐπιμελεῖς τῆς Γενικῆς Διευθύνσεως τῶν δημοτικῶν σχολείων, ὁ περὶ τούτων κατὰ τὸ 1834 ἐκδοθεὶς νόμος, ὅπως διανεμηθῇ εἰς αὐτὰ, ἵνα ἔχοντες πρόχειρον καὶ πρὸ ὀφθαλμῶν αἰεὶ οἱ Κ. Δημοδιδασκαλοὶ τὸν νόμον τοῦτον ἐνεργῶσι τὰ καθήκοντα αὐτῶν κατὰ τὰς διατάξεις αὐτοῦ.

— Ἡ χολέρα ἤρξατο πάλιν ἐλαττωμένη, ἴσως ἐνεκα τῆς ἀραιώσεως τῶν κατοίκων τοῦ Πειραιῶς καὶ τῆς περὶ τὴν δικαιοσύνην αὐτῶν ἐπιμελεστέρως προσοχῆς. Αἱ Ἀθηναὶ ἀπολαύουσι πληρυστάτης ὑγείας.

— Διατελοῦσιν ἔτι συγκεχυμένοι καὶ ἀόριστοι αἱ ἐκ Λακίας εἰδήσεις. Ἀνηγγέλθη εἰς τὰς βουλὰς τῆς Ἀγγλίας ὅτι ὁ Σὶρ Κ. Νάπιερ ἐδήλωσεν ὅτι καὶ τὸν Κρονστάτ καὶ τὸ Σεαμπῶργ εἰσὶν ἀπόρθητα διὰ θαλάσσης. Ἡ προσοχὴ τῶν συμμάχων ἐστράφη ἤδη κυρίως πρὸς τὴν Σεαστούπολιν.

— Οἱ ἐκ τοῦ προχείρου καὶ εἰκὴ τὰ πάντα κατακρίνοντες ἐχλεύασαν τὴν ἐγκύκλιον τοῦ ὑπουργοῦ τῆς δικαιοσύνης Κυρίου Α. Λόντου, ὡς γραμματικῶς ἐσφαλμένην. Παρακκλοῦνται οὔτοι νὰ καταδείξωσι τοὺς σολοικισμοὺς τοῦ ἐγγράφου τούτου, ἀνδρὲν φοβῶνται μὴ φανῶσιν ἄλλων ἰατροῦ αὐτοὶ ἔλκεσι βρύνοντες. Προσέφυγον οὔτοι εἰς τὴν σχολαστικότητα, διότι δὲν ἡδυνήθησαν νὰ μεμφθῶσιν εὐπροσώπως τὰς ἐν τῇ εἰρημένῃ ἐγκυκλίῳ ἀρχὰς τοῦ Κ. Λόντου καὶ παντός τοῦ ὑπουργείου « οἷδε γὰρ καὶ πολέμιος ἀρετὴν θαυμάζειν. » Ἐπαθε καὶ τὸ ἐγγράφον τοῦτο ὅτι πρὸ ὀλίγου καὶ ἡ διὰ τὸ μνημεῖον τοῦ Βασιγκτῶνος ἀξιολογώτατη τῆς ἀκαδημαϊκῆς Συγκλήτου ἐπιγραφὴ ὑπὸ ἄλλου ἀγνώστου σχολαστικοῦ, καὶ ὁ σοφὸς Ἀσώπιος ὑπὸ τῶν περὶ χλιθὰν ἰδῶν τῆς νέας σχολῆς.

— Ἡ διὰ τοῦ Φαλήρου συγκοινωνία τῆς πρωτευούσης μετὰ τῶν ἐπαρχιῶν τοῦ κράτους ἐνεργεῖται πληρέστατα. ὁ προνοήσας καὶ προκαλέσας τὴν τοῦ ὑγειονομίου τούτου σύστασιν δραστήριος ὑπουργός Κ. Παλαμῆ τῆς εὐηργέτησεν ἀληθῶς τὸ μικρὸν τῆς πρωτευούσης ἐμπόριον, ὅπερ εἶχεν ὄλως διακοπὴ ἐνεκα τῆς χολέρας τοῦ Πειραιῶς. Ἐτερον ὑγειονομεῖον συνεστάθη καὶ ἐν τῷ Κανθάρου λιμένι.

ΕΚ ΤΗΣ ΤΥΠΟΓΡΑΦΙΑΣ ΙΩ. ΑΓΓΕΛΟΠΟΥΛΟΥ.

(Θῶς Ἀθηνᾶς. ἀριθ. 274.).